

ПІВДЕННО- УКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ СТУДІЇ

ПРОГРАМА ТА МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ ТА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

4-5 грудня, 2023 р.

м. Одеса

*VI Всеукраїнська науково-практична
конференція
студентів та молодих вчених*

Програма та матеріали виступів учасників

*ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ
НАУКОВІ СТУДІЇ*

бізнесу. Це передбачає створення робочого місця, яке цінує індивідуальну автономію, визнаючи при цьому колективну відповідальність організації перед суспільством і навколишнім середовищем.

Життєва філософія для самореалізації в бізнесі узгоджується з життєвою філософією гуманізму, націлюючись на максимальну самореалізацію людей в організації. Ця філософія прагне створити етичне та творче робоче середовище, де працівники можуть процвітати та працювати із задоволенням. Гуманістична філософія в бізнесі недогматична і не нав'язує співробітникам жорсткі ідеології. Вона сприяє розвитку відкритої культури, яка поважає різноманітні погляди, віддзеркалюючи ненав'язливий характер гуманізму.

Список використаних джерел:

1. Менеджмент і адміністрування: в 2 ч. — Ч. 1. — Історія менеджменту. Теорія організацій: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [О. В. Баєва, Л. В. Лазоренко, Н. І. Новальська та ін.]; за ред. О. В. Баєвої, Н. І. Новальської. — К.: ДП “Вид. дім “Персонал”, 2017. — 336 с. — Бібліогр.: с. 329–335.
2. Окландер М. Модернізація концепції маркетингу у XXI столітті в межах парадигми сталого розвитку України / М. Окландер, Н. Андрєєва // Економіст. — 2010. — № 11. — С. 18–24.
3. Mani K. Marketing 4.0, defining a 'humanistic' approach. *linkedin.com*. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/marketing-40-defining-humanistic-approach-kabith-mani> (дата звернення: 08.12.2023).
4. Kotler P., Kartajaya H., Setiawan I. Marketing 4. 0: moving from traditional to digital. Wiley & Sons, Incorporated, John, 2016. 208 с.
5. Pirson M., Varey R. J. Humanistic marketing: introduction. *SSRN electronic journal*. 2013. URL: <https://doi.org/10.2139/ssrn.2259891> (date of access: 09.12.2023).
6. The amsterdam declaration. *humanism.ie*. URL: <https://www.humanism.ie/what-we-do/what-is-humanism/amsterdam-declaration/#:~:text=Amsterdam%20Declaration%202002-,The%20Amsterdam%20Declaration%202002,with%20the%20rights%20of%20others.> (дата звернення: 08.12.2023).

Анастасія Даниленко – студентка 3 року навчання ОПП «Культурологія»
 Науковий керівник: **Галина Врайт** – кандидатка філософських наук, доцентка кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності
Університет Ушинського, м. Одеса, Україна

РОЛЬ МОВИ В МІЖКУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ

Міжкультурна комунікація в сучасному світі стає все більше важливою в умовах глобалізації та зростання культурного різноманіття. Однією з ключових складових цього виду взаємодії є мова. Мова виступає не лише засобом передачі інформації, але і визначальним чинником у формуванні культурних розумінь та взаємин між представниками різних національностей.

Розгляд міжкультурної комунікації через призму мови дозволяє зрозуміти, наскільки важливо ураховувати культурні особливості при спілкуванні. Ця

робота присвячена ролі мови у міжкультурній комунікації, вивченню впливу культурних різниць на сприйняття та інтерпретацію мовленнєвих актів.

Мова є важливим чинником формування культурної ідентичності, і її вплив виявляється на різних рівнях спілкування. В той час як мовні бар'єри можуть стати перешкодою для ефективної взаємодії, вивчення культурних відмінностей у використанні мови може сприяти успішному подоланню цих перешкод [3].

Визначення культурно-семантичних аспектів мови: мова є не лише інструментом комунікації, але й віддзеркаленням культурних особливостей. Визначення культурно-семантичних аспектів мови передбачає розгляд взаємодії мовленнєвих форм із культурним контекстом. Це включає в себе розуміння, як мовленнєві одиниці (слова, вирази, конструкції) можуть носити специфічний культурний відтінок та мати варіативні значення в різних культурах. Культурно-семантичні аспекти мови допомагають розкрити глибокі значення слів та виразів у визначеному культурному контексті.

Розгляд культурно-семантичних аспектів мови дозволяє зрозуміти, як культурні нюанси впливають на сприйняття та інтерпретацію мовленнєвих засобів. Важливо враховувати, що однакові слова чи вирази можуть мати різні конотації в різних культурах, що впливає на комунікативну ефективність. Крім того, культурно-семантичні аспекти мови охоплюють використання мовленнєвих засобів для вираження культурних цінностей, традицій, стереотипів і уявлень. Мова є не лише комунікативним інструментом, але й віддзеркаленням культурного спадку [2]. У світлі міжкультурної комунікації, розуміння культурно-семантичних аспектів мови стає важливим фактором для успішної взаємодії між представниками різних культур. Здатність враховувати та зрозуміти культурні відмінності у використанні мовленнєвих засобів сприяє покращенню якості комунікації та запобігає можливим непорозумінням [2].

Розглянемо приклад культурно-семантичного варіанту використання мови, який ілюструє, як одне й те ж слово може мати різні конотації в різних культурах. Візьмемо слово «дім» (house) українською та англійською мовами. Україна: Слово «дім» українською може асоціюватися з родинним затишком, теплом, турботою та спільнотою. Важливість родинного "дому" може викликати позитивні емоції та відчуття безпеки. У культурі англійських країн, наприклад в Англії «house» часто використовується для позначення місця проживання, будинку як об'єкта нерухомості. Асоціації можуть бути пов'язані з функціональністю будівлі, а не обов'язково з емоційним аспектом [3].

Цей приклад вказує на те, що культурний контекст визначає сприйняття та вживання мовленнєвих засобів. В міжкультурній комунікації важливо бути чутливим до таких відмінностей для ефективного спілкування.

Мовні бар'єри. Мовні бар'єри виникають, коли існують перешкоди у взаєморозумінні між особами, які використовують різні мови чи в тих випадках,

коли є різниця в рівні володіння мовою. Вплив мовних бар'єрів на сприйняття може бути значним і має різноманітні аспекти:

- комунікаційні непорозуміння; словникові різниці, використання різних словникових одиниць може призвести до непорозумінь або невірної інтерпретації повідомлення;

- мовленнєва точність: недостатня точність у висловленні може призвести до втрати ключової інформації в процесі комунікації;

- культурні різниці: формулювання висловлення, одна і та ж фраза може мати різні культурні асоціації та сприйматися по-різному в різних культурах;

- невербальна комунікація: різниці в невербальній комунікації, такі як жести, міміка, можуть призводити до різних розумінь;

- страх помилок та невпевненість: особи, які не впевнені в своєму рівні знань мови, можуть уникати активної комунікації або переживати, що їх слова можуть бути неправильно сприйняті;

- спотворення повідомлень: потреба в перекладі, використання перекладачів або перекладачів може викликати спотворення початкового змісту повідомлень [1];

- втрата культурного контексту: невідомі вирази та анекдоти, використання місцевих виразів та анекдотів може бути невідомим для іншомовців, що призводить до втрати культурного контексту.

Вивчення культурних особливостей мови має величезне значення з кількох причин:

- точніше розуміння повідомлень, культурні особливості впливають на те, як повідомлення сприймаються. Розуміння цих особливостей допомагає точніше розкривати сенс іншомовних текстів і висловлювань;

- уникнення непорозумінь: невірне розуміння культурних контекстів може призвести до непорозумінь та конфліктів. Вивчення культурної специфіки допомагає уникнути таких ситуацій;

- підвищення міжкультурної комунікації: знання культурних особливостей сприяє покращенню міжкультурної комунікації. Воно дозволяє легше вступати в контакт з представниками інших культур та розуміти їхні переконання та цінності.

Отже, можемо зробити висновок, що мова в міжкультурній комунікації виявляється ключовим фактором, який формує основу взаєморозуміння та взаємодії між представниками різних культур. Роль мови у таких взаємодіях визначається не лише функцією передачі інформації, але й відображенням культурних особливостей, цінностей, та світогляду.

Мова є не тільки засобом спілкування, але і важливим культурним кодом, що визначає наше сприйняття світу та спільного існування. У контексті міжкультурної комунікації, вона відіграє роль посередника, який дозволяє взаємодіяти, враховуючи та поважаючи різноманіття культурних виражень.

Вивчення культурно-семантичних аспектів мови виявляється надзвичайно важливим для успішної комунікації в глобалізованому світі. Це допомагає уникати міжкультурних непорозумінь, сприяє побудові діалогу та співпраці, а також відкриває можливості для взаємного збагачення різноманітністю та культурною спільнотою.

Список використаних джерел:

1. Коваленко О. Політика та практика викладання в умовах соціокультурного розмаїття // Іноземні мови у навчальних закладах. – 2006. – №5. – С. 10-12.
2. Комарницька В.А. Зміст навчання іноземної мови студентів немовних спеціальностей у контексті полікультурності. Матеріали I Міжнародної наук.-практ. конференції «Стандарти мовної освіти в аспекті інтеркультурної комунікації». – Мелітополь: МВП ЗІСІТ, 2009. – 111 с.
3. Олійник Т.І. Raising cross-cultural awareness через English language teaching // Іноземні мови. – 2008. – №4. – С. 29-32.
4. Юдіна О.В. Система вправ для навчання майбутніх менеджерів міжкультурного спілкування німецькою мовою // Іноземні мови. – 2009. – №2. – С. 35-39.

Віталій Дмитришин – здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ОПП Управління та безпека організації, спеціальність 073 «Менеджмент»
 Науковий керівник: **Володимир Гобела** – кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту ІУПБ
Львівський державний університет внутрішніх справ, м. Львів, Україна

СУЧАСНИЙ ПІДХІД ДО ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІЗАЦІЇ

В сучасних умовах на багатьох підприємствах наявна система перепідготовки та підвищення кваліфікації персоналу, проте вона базується на фінансових можливостях організації та працівника, на основі чого приймається рішення про доцільність проведення таких заходів та їх економічну ефективність. Відповідно, в більшості випадків приймається рішення про недоцільність проведення заходів щодо перепідготовки та підвищення кваліфікації персоналу підприємства або їх формальне проведення. Проте, для ефективного функціонування підприємства кожен працівник підприємства повинен бути задоволений своїм місцем праці, мати гідну заробітну плату та мати можливість просування по кар'єрній драбині.

Для того аби перепідготовка та підвищення кваліфікації працівників на вітчизняних підприємствах були якісними та системними пропонується використовувати електронну систему карток індивідуального професійного розвитку. Відповідно, кожен працівник підприємства отримує картку, яка міститиме: прізвище, ім'я та по батькові працівника; відомості про його освіту;